

Чи можна з'єднати Чорне та Балтійське море?

Схоже, кожен український політик, який себе поважає, хоче мати іграшку на кілька мільярдів євро?

Новий прем'єр-міністр Олексій Гончарук уже озвучив свою амбітну «хотілку» – український уряд розглядає можливість побудови водного шляху між Чорним і Балтійським морями <http://bit.ly/2lX046o>

Цей грандіозний проєкт передбачає створення водного шляху завдовжки понад 2000 км через річки Вісла, Західний Буг, Прип'ять і Дніпро. Крім України в його реалізації можуть взяти участь Польща та Білорусь. Але з ними ще треба домовитися.

«Це абсолютно реально. Ми вже почали це робити», – запевнив очільник українського уряду.

Що ж, ніхто його за языка не тягнув. За роз'ясненнями, наскільки реалістичний цей проєкт, ми звернулися до експерта з транспортної інфраструктури Олександра Кави. Ще в далекому 2014 році він, як делегат України, брав участь у обговоренні техніко-економічного обґрунтування цього проєкту.

Разом з польськими парламентарями та представниками транспортних установ країн-учасниць було оцінено вартість проєкту – 12,7 мільярдів євро. З них 94,5% мали бути інвертовані в польську ділянку маршруту, оскільки річка Західний Буг там не судноплавна.

Для розуміння, наскільки велика ця сума, експерт наводить кошторис робіт із розширення Панамського каналу та будівництва

шлюзів (відкрито в червні 2016 року). Загальна сума інвестицій тоді склала «всього» \$5,25 млрд.

«Час проходження судна по всьому маршруту становить 14 діб. І це при тому що контейнерні потяги від кордону Китай-Казахстан до кордону Білорусь-Польща йдуть шість діб. Висновок – проєкт ніколи не окупиться, – переконаний Кава.

Зрештою проєкт тоді визнали цікавим для вантажоперевезень за умови надходження коштів на втілення <http://bit.ly/2kDLCC7> Однак польський уряд ніколи не висловлював готовність фінансувати його з держбюджету – непідйомна сума. А без польської ділянки маршрут функціонувати не може.

Польський уряд ще не раз піднімав це питання, але завжди намагався залучити грантові кошти ЄС. Однак ЄС завжди відмовлявся від участі серед іншого через дорожнечу.

Ба більше – Євросоюз не включив цей проєкт в перелік TEN-T – мережу пріоритетних транспортних коридорів ЄС, розвиток і модернізація яких фінансується за рахунок грантових коштів.

«Це означає, що проєкт взагалі навряд чи буде колись реалізований», – каже експерт.

Екологічні наслідки:

Будь-які роботи з побудови водного шляху Е-40, впевнений Кава, несуть екологічну загрозу для всієї екосистеми Західного Бугу. Це пов'язано з тим, що річку необхідно буде заглибити і розширити на майже двохсоткілометровій ділянці.

Екологи непокояться, що новий транспортний коридор зашкодить екосистемі Прип'яті <http://bit.ly/2mfulzm> Е40 має пройти посередині 11 білоруських заповідників і може зруйнувати цілі екосистеми. Голова білоруської екологічної групи «Багна» Констянтин Чекало висловлює протест проти водного шляху <http://bit.ly/2kmXN67> І навіть разом з однодумцями

запустив публічну кампанію:

«Розробники проєкту припускають, що E40 стане новим торговим шляхом між портами Балтії та Чорного моря, залучить інвестиції до регіону та створить нові робочі місця. Ми, екологічна коаліція, вважаємо, що проєкт непродуманий, економічно неефективний, а будівництво E40 стане катастрофою як для унікального регіону Білоруського Полісся, так і для низки цінних природних територій Польщі та України» <https://stope40.org/en>

Раніше:

Це вже не вперше українські політики планують настільки масштабні й дороговартісні проєкти. Так позаминулого року колишній міністр інфраструктури України Володимир Омелян цілком серйозно планував у найближчі п'ять років побудувати ділянку швидкісних вакуумних потягів Hyperloop, яка з'єднає... Балтику та Чорне море! <http://bit.ly/2kfny8a> Намолене місце чи що? Здається, у них там в Кабміні пороблено.

Ще раніше, у 2005 році тодішній міністр транспорту і зв'язку Євген Червоненко обіцяв журналістам побудувати в Україні трасу «Формули-1». За його словами, організатори перегонів обрали для цього дорогу в Криму. Вже нібито йшли перемовини про фінансування та графік будівництва <http://bit.ly/2lQJaIE> Любив поговорити на цю тему і покійний Віктор Янукович-молодший. Правда, далі слів справа так і не пішла <http://bit.ly/2kNhq7w>